

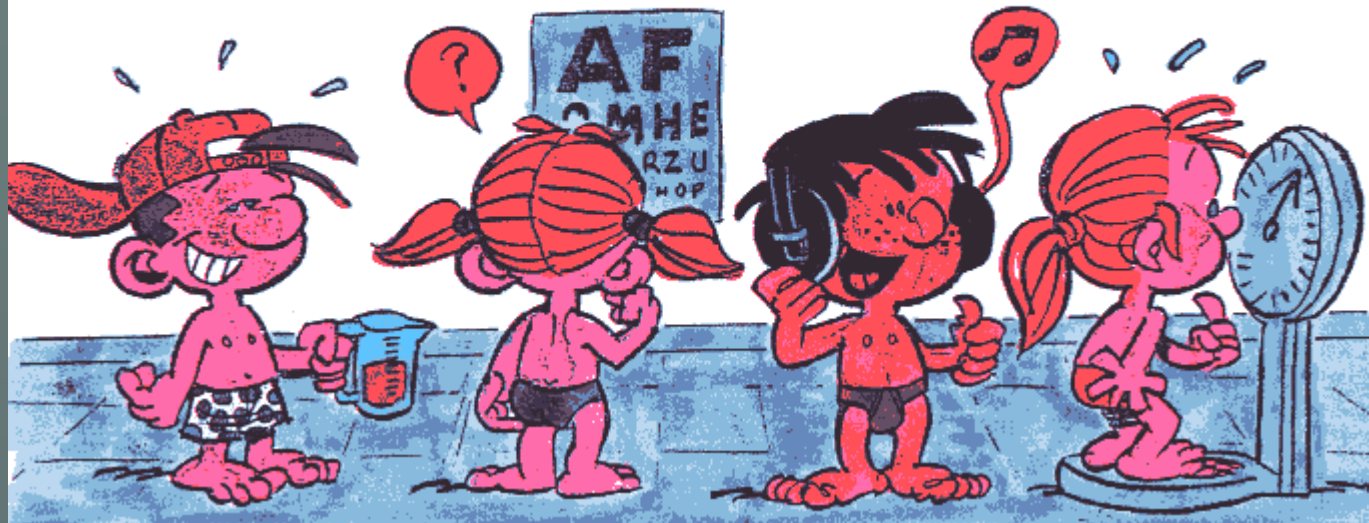
Het onderzoek van de pubertaire ontwikkeling tijdens het CLB-consult in het secundair onderwijs: hoe beleven de jongeren het?

Marie Boonen

Leuven – 7 december 2007

Op medisch onderzoek

Inleiding

- Eindwerk ManaMa JGZ
- Standaard 'Groei en Pubertaire Ontwikkeling'
- Indruk CLB-medewerkers

Inleiding

- Onderzoeksvragen:
 - Hoe beleven jongeren het onderzoek van de pubertaire ontwikkeling in het secundair onderwijs, zowel wat betreft vorm als inhoud?
 - In welke mate weten jongeren wat het belang is van het onderzoek van de pubertaire ontwikkeling in het secundair onderwijs?

Inleiding

- Hoe zouden jongeren het onderzoek van de pubertaire ontwikkeling het liefst zelf zien verlopen?
- Bestaan er internationale aanbevelingen met betrekking tot de organisatie van het preventief onderzoek van de pubertaire ontwikkeling van jongeren, welke knelpunten worden hierin blootgelegd en wat zijn de conclusies?

Methode

- Literatuuronderzoek
- Eigen onderzoek: kwalitatief onderzoek
 - Individuele interviews
 - Focusgroepinterviews

Methode

- Wat is kwalitatief onderzoek?
 - Kwaliteit/aard van menselijke ervaringen
 - Wat, hoe, waarom,... i.p.v. hoeveel
 - Inductief i.t.t. deductief
 - Complementair aan kwantitatief onderzoek

Methode

- Wat is een focusgroepinterview?
 - Groepsinterview (4-8p)
 - Belang onderlinge communicatie en interacties, non-verbale communicatie
 - Selectie deelnemers o.b.v. onderwerp
- Wat is een individueel interview?
 - Gestructureerd, semi-gestructureerd of diepte interview
 - Selectie deelnemers o.b.v. onderwerp

Methode

- Moeilijke rekrutering: via scholen geen succes:
 - Te weinig aangedrongen?
 - Te onpersoonlijk?
 - Onderwerp teveel taboe?
 - Meer succes andere leeftijd?
- Rekrutering via persoonlijke uitnodiging
- Rekrutering tijdens wachttijd voor medisch consult

Resultaten

- Onderzoekspopulatie:
 - Wachtzaalinterviews: 10 ♂, 5 ♀, 3e sec., meeste Franstalig
 - Individuele interviews: 2 ♂, 5e sec., 2 ♀, 1e en 6e sec., Nederlandstalig
 - Focusgroepen: 1 x 4 ♂, 1 x 4 ♀, 3e sec., Nederlandstalig

Resultaten

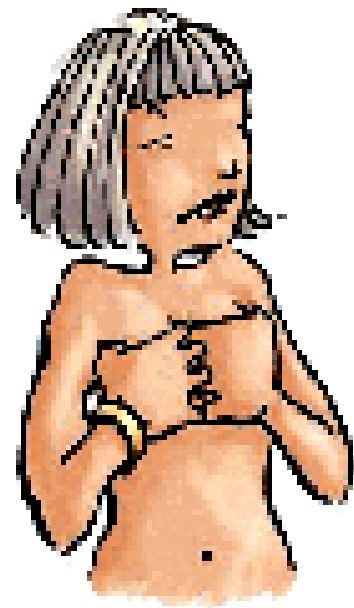
- Thema's:
 - Persoonlijke schroom t.a.v. het onderzoek
 - Bejegening van de arts tijdens het onderzoek
 - Praktische organisatie van het consult
 - Informatieverstrekking
 - Houding t.a.v. het onderzoek

Bespreking

- Beleving jongeren
- Praktische organisatie van het consult
- Voorstellen om jongeren meer op hun gemak te stellen
- Zelfscore van de pubertaire ontwikkeling
- Aanwezigheid van chaperones
- Enkele kritische bemerkingen

Beleving

Ik wil wel dat
u er lief tegen
bent, hoor.

1.9.14

Beleving jongeren

- Medisch onderzoek = belangrijk

"Ik vind dat eigenlijk wel goed, om te zien of alles wel in orde is, want als het niet in orde is en het wordt niet onderzocht, dat kan wel voor problemen zorgen, later, dat is wel redelijk goed, vind ik eerlijk gezegd"

(jongen, 3e mb)

- Belang onderzoek pubertaire ontwikkeling: eigenlijk niet gekend

Beleving jongeren

- Gevoel van ongemak, geen echte zenuwachtigheid

“Ik ben wel vrij snel zenuwachtig voor iets en het is niet dat ik daar schrik voor heb of zo, maar het is gewoon zo een beetje, ja ongemakkelijk als ge daar zit, vind ik, maar dat zal altijd wel zo zijn.” (meisje, 3e mb)

Beleving jongeren

- Gevoel van ongemak, geen echte zenuwachtigheid:
 - vnl. dag van onderzoek
 - 1e sec. > 3e sec.

“Dat was zo gewoon de dag zelf van “ah, damn ‘t is medisch onderzoek”, maar echt wakker ligt ge daar niet van.” (jongen, 5e mb)

Beleving jongeren

- Gevoel van ongemak, geen echte zenuwachtigheid:
 - Geslacht arts: ♂: vrouwelijke arts OK
 - ♀: liever geen mannelijke arts

“Als het een oude man is, van 70 of zo, toch ook zenuwachtiger dan als het gewoon een vrouw is, stel dat het zo’n keimooie jonge man is [lacht], dan zou ik wel zenuwachtig zijn.” (meisje, 3e mb)

Beleving jongeren

- Gevoel van ongemak, geen echte zenuwachtigheid:
 - Redenen: onwetendheid, lichamelijk onderzoek, schrik afwijking, verhalen, vaccinatie, wegen, wachten

“Misschien ook omdat ze niet goed weten wat er gaat gebeuren en dat dat ook niet echt leuk is dat er iemand u onderzoekt, alle er zijn leukere dingen eigenlijk, ik denk dat het daar vooral aan ligt, dat ze niet goed weten wat en ook het feit dat er dan iemand aan u komt, die voelt en alles zo van die dingen.” (meisje, 6e mb)

Praktische organisatie consult

- Grote lijnen gelijk
- Verschillen in onderzoek van de pubertaire ontwikkeling

-“Ge moogt uw T-shirt uitdoen”, ik zo, “ja, OK”, “ja, uw bh ook”, ik zo [verbaasd gezicht] [gelach]

-Moeten jullie jullie bh uitdoen? [verbaasd]

-[in koor] ja

-Ah, wij niet [gelach]

-En ik zo: “moet dat echt?”, “ja, da’s toch makkelijker voor mij”.

-Bij mij had die gezegd: “ge doet uw bh uit en ge doet uw T-shirt terug aan.”

-Nee bij mij niet.

-Bij mij gewoon bh en ondergoed, ze kunnen toch naar uw borsten kijken, uw borsten worden toch niet groter als ge uw bh uit doet?

-Nee, maar, bij ons is dat gewoon, denk ik, ja.

-Allez dat vind ik raar.

-Die zei dat dat voor de gemakkelijkheid was.” (meisjes 3e mb)

Voorstellen om jongeren meer op hun gemak te stellen

- Goed informeren (mondeling +/- brief)
- Meer praten over puberteit en seksualiteit
- Wacht- en onderzoeksruidtes gezelliger maken
- Houding van de arts
- Apart bij verpleegkundige

Zelfscore van de pubertaire ontwikkeling

- A.h.v. Tanner stadia (of vragenlijst)
- Enkel zinvol i.k.v. grootschalige epidemiologische studies
- Ondervraagde jongeren: geen goed idee

Aanwezigheid van chaperones

- Veel belang in VS en GB
- Geen aanbevelingen/richtlijnen in België
- Bevraagde jongeren geen voorstander

Enkele kritische bemerkingen

- Beperkt aantal jongeren bevroagd
- Beperkte taalvaardigheid Franstalige jongeren

Besluit

- Gevoel van ongemak
- Belang onderzoek van pubertaire ontwikkeling niet gekend
- Aanbevelingen JGZ: meer info, apart bij verpleegkundige, wacht- en onderzoeksruimtes gezelliger
- Geen internationale aanbevelingen

Bedankt!

